บทที่ 2

คำกริยาวิเศษณ์

ในการศึกษาเรื่องคำกริยาวิเศษณ์ในภาษาไทยในวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะแบ่งเรื่องออกเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ หนึ่ง จะกำหนดหน้าที่ของคำห้าหมวด ได้แก่หมวดคำกริยาวิเศษณ์ และ หมวดคำที่เกี่ยวข้องกับหมวดคำกริยาวิเศษณ์ ซึ่งได้แก่ หมวดคำคุณศัพท์ หมวดคำอกรรมกริยา หมวดคำสกรรมกริยา และ หมวดคำบุพบท

1. คำกริยาวิเศษณ์

คำกริยาวิเศษณ์หมายถึงคำที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบกรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบข้างล่างนี้ ซึ่งมี 3,4 และ 5 ตำแหน่งตามลำดับได้

กรอบที่ 1 นาม อกรรมกริยา —

กรอบที่ 2 นาม ช่วยหน้ากริยา อกรรมกริยา —

กรอบที่ 3 นาม สกรรมกริยา นาม —

กรอบที่ 4 นาม ทวิกรรมกริยา นาม นาม —

กรอบที่ 5 นาม คำกริยาที่ต้องมีคำบุพบทตามเสมอ บุพบท นาม —

---

[1] Vichintana Chantavibulya, "Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai" (Unpublished Ph.D. dissertation, University of London, London 1962), หน้า 210 ได้กำหนดกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์ซึ่งมี 3 และ 4 ตำแหน่งไว้ดังนี้

กรอบที่ 1 นาม อกรรมกริยา —

กรอบที่ 2 นาม ช่วยหน้ากริยา อกรรมกริยา —

คำใดก็ตามที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบกรอบใดกรอบหนึ่งในสองกรอบได้ และที่ไม่ใช่คำกริยา คำช่วยหลังกริยา คำหลังกริยา หรือคำลงท้าย (ดูเชิงอรรถที่ 2,3,4 และ5 ตามลำดับ) คำนั้น ๆ จะเรียกว่าคำกริยาวิเศษณ์

ตัวอย่าง คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 ขาว สวย จัง

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 แขก กำลัง คุย กัน

คำ จัง กัน ในประโยคตัวอย่างถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์

และคำที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบดังกล่าวได้นั้น จะต้องไม่ใช่คำกริยา[2] หรือไม่ใช่คำช่วยหลังกริยา[3]

เนื่องจากคำกริยาวิเศษบางคำไม่อาจปรากฏในตำแหน่งหลังคำอกรรมกริยาได้ แต่อาจปรากฏหลังคำกริยาชนิดอื่น เช่น คำสกรรมกริยา เป็นต้น ได้ ผู้เขียนจึงได้เพิ่มกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษขึ้นมาเพื่อใช้ในวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

[2] คำกริยาวิเศษมีอยู่ 4 ชนิด คือ คำอกรรมกริยา คำสกรรมกริยา คำทวิกรรมกริยา และคำกริยาที่ต้องมีบุพบทตามเสมอ เรื่องเดียวกัน, หน้า 161 และ 162 ได้กำหนดกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยาและคำสกรรมกริยา (ดูเรื่องคำอกรรมกริยาและคำสกรรมกริยาในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ หน้า 14 และ 15) และหน้า 163 ได้กำหนดกรอบประโยคทดสอบคำทวิกรรมกริยาไว้ดังนี้

3ก. นาม ____ นาม นาม แล้ว

3ข. นาม กำลัง ____ นาม นาม

คำใดก็ตามที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบทั้ง 3 ก. และ 3 ข. นี้ได้ถือว่าเป็นคำทวิกรรมกริยา ตัวอย่าง

3ก. แม่ ให้ เงิน น้อง แล้ว

3ข. แม่ กำลัง ให้ เงิน น้อง

คำ ให้ ในประโยคตัวอย่างถือว่าเป็นคำทวิกรรมกริยา

คำกริยาที่ต้องมีคำบุพบทตามเสมอนั้น นางสาว สุมิตรา อังวัฒนกุล ได้อธิบายไว้ใน "คำบุพบทในภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2509) หน้า 9 ว่า คือคำกริยาที่ไม่เคยปรากฏโดยไม่มีคำบุพบทเลย ตัวอย่าง คำกริยา หวังดี ในประโยคว่า นิดหวังดีกับน้องเสมอ

[3] Vichintana เรื่องเดิม, หน้า 173 อธิบายไว้ว่า คำช่วยหลังกริยาได้แก่คำที่อาจจะแทนคำ แล้ว ในกรอบประโยคที่ใช้ทดสอบคำกริยาได้

1. นาม อกรรมกริยา แล้ว
2. นาม สกรรมกริยา นาม แล้ว
3. นาม ทวิกรรมกริยา นาม แล้ว

ไม่ใช่คำหลังกริยา[4] หรือ ไม่ใช่คำลงท้าย[5]

ตัวอย่าง 1. น้ำ เดือด อยู่

2. พ่อ ฟัง ขาว อยู่

3. แม่ รด น้ำ ต้นไม้ อยู่

คำ อยู่ ในประโยคตัวอย่างถือว่าเป็นคำช่วยหลังกริยา

คำช่วยหลังกริยามี 2 คำ คือ อยู่ แล้ว และ 2 คำนี้อาจปรากฏด้วยกันเป็น อยู่แล้ว ก็ได้

[4]เรื่องเดียวกัน, หน้า 208 อธิบายไว้ว่าคำหลังกริยาได้แก่ คำที่ปรากฏหลังคำกริยา ไม่เคยปรากฏตามลำพังโดยไม่มีคำกริยาอยู่ด้วย และไม่ลงเสียงหนัก (unstressed) คำหลังกริยามีอยู่ 4 คำ คือ ไป มา ไว้ เสีย

ตัวอย่าง ออกไปนอกบ้าน กลับมาแล้ว เก็บไว้ในตู้ กินขนมเสีย

ในวิทยานิพนธ์ของ นางสาว นววรรณ พันธุเมธา "โครงสร้างของหน่วยแก่นของกริยาวลี" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2510) หน้า 14 ได้ศึกษาค้นคว้าคำหลังกริยาได้เพิ่มอีก 6 คำ คือ ขึ้น ลง เข้า ออก ดู เอา

ตัวอย่าง กระแอมขึ้นดัง ๆ ผอมลงเยอะ แต่งตัวเข้าชิ

แงะตาปูออก คิดดูให้ดี นึกเอาเองเถอะ

[5]Vichintana ,, เรื่องเดิม,หน้า 220 อธิบายไว้ว่า คำลงท้ายได้แก่คำที่ปรากฏในตำแหน่งท้ายสุดของประโยค ลักษณะพิเศษของคำลงท้ายคือความสั้นยาวของสระและวรรณยุกต์ของคำลงท้ายไม่คงที่จะเปลี่ยนไปตามชนิดของประโยค

ตัวอย่าง น้องไปไหน๋จ๊ะ (ประโยคคำถาม)

แม่ไปเที่ยว๋จ้ะ (ประโยคบอกเล่า)

พรุ่งนี้วันหยุดนะ (ประโยคบอกเล่า)

น้อยอยู่ด้วยกัน๋นา (ประโยคคำสั่ง ชนิดอ้อนวอนขอร้อง)

คำ ๋จ๊ะ จ้ะ ถือว่าเป็นคำลงท้ายคำเดียวกัน เช่นเดียวกับคำ นะ น่า แต่เปลี่ยนทำนองเสียงสูงต่ำ (Intonation) ไปตามชนิดของประโยค

ตัวอย่าง

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1	กระเป๋า หนัก	จัง
"	แดง ซน	เหลือเกิน
คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2	น้ำ คง เชี่ยว	กราก
"	แกง เกือบ แห้ง	กรัง
คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3	แม่ ดื่ม น้ำ	บ่อย
"	สุนัข ตาม แม่	ต้อย ๆ
คำที่ปรากฏในกรอบที่ 4	พอ ให้ เงิน ขอทาน	เสมอ ๆ
"	พี่ รด น้ำ ต้นไม้	เอง
คำที่ปรากฏในกรอบที่ 5	แม่ หวังดี ต่อ ลูก	เสมอ
"	นิด ทะเลาะ กับ น้อง	บ่อย ๆ

คำที่ขีดเส้นใต้ในประโยคตัวอย่างข้างบนนี้ ถือว่าเป็น คำกริยาวิเศษณ์ เพราะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบดังกล่าวได้

จะเห็นได้ว่า ตำแหน่งของคำกริยาวิเศษณ์ในกรอบประโยคทดสอบจะอยู่ข้างหลังคำกริยา โดยอาจจะอยู่ตามหลังติดคำกริยา หรืออยู่ห่างออกไปก็ได้ ทั้งนี้ แล้วแต่ว่าคำกริยาที่อยู่ข้างหน้านั้นจะเป็นคำกริยาชนิดใด ถ้าหากตามหลังคำอกรรมกริยา ซึ่งเป็นคำกริยาที่ไม่มีคำนามตามหลังเลย คำกริยาวิเศษณ์ก็จะอยู่ติดกับคำกริยา ดังในตัวอย่างที่ปรากฏในกรอบประโยคทดสอบที่ 1 และ ที่ 2 ถ้าหากตามหลังคำสกรรมกริยา หรือ คำทวิกรรมกริยา ซึ่งเป็นคำกริยาที่มีคำนามตามหลัง คำกริยาวิเศษณ์ก็จะอยู่หลังคำนามอีกทีหนึ่ง ดังในตัวอย่างที่ปรากฏในกรอบประโยคทดสอบที่ 3 และที่ 4และถ้าหากตามหลังคำกริยาที่ต้องมีคำบุพบทตามเสมอ ซึ่งเป็นคำกริยาที่ต้องมีคำบุพบทและคำนามตามหลัง คำกริยาวิเศษณ์ก็จะปรากฏหลังคำบุพบทซึ่งมีคำนามตามอีกทีหนึ่ง ดังในตัวอย่างที่ปรากฏในกรอบประโยคทดสอบที่ 5

จะสังเกตได้ว่า คำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์ และในหมวดคำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์ ซึ่งจะกล่าวต่อไปในตอนที่สองนั้น เมื่อปรากฏในประโยคเริ่ม[6] จะปรากฏตามลำพังโดยไม่มีคำกริยาอยู่ด้วยไม่ได้ ส่วนคำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์-อกรรมกริยา หมวดคำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์-อกรรมกริยา และหมวดคำกริยาวิเศษณ์-สกรรมกริยา-บุพบทอาจจะปรากฏตามลำพังโดยไม่มีคำกริยาอยู่ด้วยได้ ในเมื่อคำนั้น ๆ ปรากฏในตำแหน่งคำกริยาเท่านั้น

คำกริยาวิเศษณ์มีอยู่ 246 คำ[7] (ดูรายการที่ 1.1ก, 1.1 ข, 1.2 ก, 1.2 ข, 1.3 ก, 1.3 ข, และ 1.4[8] พร้อมด้วยตัวอย่างในภาคผนวก หน้า 94-114)

---

[6] เรื่องเดียวกัน, หน้า 11 อธิบายไว้ว่า ประโยคเริ่ม (Initiating Sentence) คือประโยคที่ใช้เริ่มบทสนทนาได้ ในการที่จะเข้าใจประโยคชนิดนี้ เราไม่จำเป็นต้องอาศัยคำพูดที่มาก่อน ประโยคเริ่มอาจจะปรากฏในบทสนทนาตอนใดก็ได้ ไม่จำเป็นต้องปรากฏต้นบทสนทนาเสมอไป ตัวอย่างบทสนทนาที่มีประโยค 3 ประโยค

1. คุณจะไปดูหนังไหม เป็นประโยคเริ่ม (ซึ่งปรากฏต้นบทสนทนา)
2. ไม่ไป ไม่เป็นประโยคเริ่ม
3. ฉันอยากทำการบ้านให้เสร็จ เป็นประโยคเริ่ม (ซึ่งปรากฏท้ายบทสนทนา)

[7] จำนวนคำและจำนวนวลีที่ปรากฏในรายการคำกริยาวิเศษณ์และรายการคำกริยาวิเศษณ์วลีในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ เป็นจำนวนเท่าที่ผู้เขียนค้นพบ

[8] รายการของคำกริยาวิเศษณ์ พร้อมด้วยตัวอย่างที่ปรากฏในภาคผนวกได้แยกตามรูปต่าง ๆ ของคำกริยาวิเศษณ์ ซึ่งจะกล่าวต่อไปในตอนที่ห้า ได้เป็นสามประเภท คือ คำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยว คำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยวและคำซ้ำ และคำกริยาวิเศษณ์รูปคำซ้ำ ทั้งนี้ เพื่อจะได้เห็นคำกริยาวิเศษณ์แต่ละประเภทได้ชัดเจน

2. คำคุณศัพท์

คำคุณศัพท์ คือ คำที่ใช้ขยายคำนามในนามวลี 9 ที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยค[10] และเป็นคำซึ่งไม่ใช่คำนาม[11] ไม่ใช่

---

[9] Vichintana. เรื่องเดิม. หน้า 72-73 ได้อธิบายนามวลีไว้ว่า คำนามคำเดียว คำสรรพนามคำเดียว คำนามกับส่วนขยาย หรือสรรพนามกับส่วนขยาย ซึ่งทำหน้าที่เป็นบทประธาน บทกรรมตรง บทกรรมรอง หรือ บทนามพิเศษก็ได้ จะถือว่าเป็นนามวลี ตัวอย่าง คำนามกับส่วนขยาย เช่น ถาดใบนั้น ถาด เป็นคำนาม ใบนั้น เป็นส่วนขยาย

[10] เรื่องเดียวกัน. หน้า 29-30 มีคำอธิบายความหมายของบทประธานและบทกรรมดังนี้

บทประธาน คำนามในประโยคที่มีแต่คำนามและคำกริยาเรียงกันเป็นแบบ นาม กริยา เมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบของประโยคหรือที่เรียกว่า หน่วยโครงสร้างของประโยค เรียกว่า บทประธาน ตัวอย่าง ฝนตก คำว่า ฝน ถือว่าทำหน้าที่เป็นบทประธานของประโยคนี้

บทกรรมตรง คำนามในประโยคที่มีแต่คำนามและคำกริยาเรียงกันเป็นแบบ กริยา นาม เมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบของประโยคหรือที่เรียกว่า หน่วยโครงสร้างของประโยค เรียกว่า บทกรรมตรง ตัวอย่าง หิวน้ำ คำว่า น้ำ ถือว่าทำหน้าที่เป็นบทกรรมตรงของประโยคนี้

ในประโยคที่มีแต่คำนามและคำกริยาเรียงกันเป็นแบบ นาม กริยา นาม คำนามคำแรก เมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบของประโยค ถือว่าเป็น บทประธาน คำนามคำที่สอง เมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบของประโยค ถือว่าเป็น บทกรรมตรง

[11] เรื่องเดียวกัน. หน้า 161 มีคำอธิบายไว้ว่า คำนามคือ คำที่ปรากฏในตำแหน่งที่หนึ่งของกรอบประโยคทดสอบสามตำแหน่ง ทั้งกรอบ ก. และกรอบ ข. นี้ได้

คำบอกกำหนด[12] ไม่ใช่คำบอกจำนวน[13] ไม่ใช่คำบอกลำดับที่[14] และจะไม่ปรากฏในตำแหน่ง

กรอบ ก. 1 2 แล้ว

กรอบ ข. 1 กำลัง 2

ตัวอย่าง (ก) นก บิน แล้ว

(ข) นก กำลัง บิน

คำว่า นก ในประโยคตัวอย่างถือว่าเป็นคำนาม

[12]เรื่องเดียวกัน,หน้า 189 มีคำอธิบายไว้ว่า คำใดก็ตามที่ไม่ใช่คำอกรรมย่อย [เรื่องเดียวกัน,หน้า 168 กำหนดไว้ว่า คำที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบ 5 ตำแหน่ง นาม __กว่า นาม แล้ว ได้ จะเรียกว่า คำอกรรมย่อย ตัวอย่าง มีด คม กว่า กรรไกร แล้ว คำ คม ถือว่าเป็นคำอกรรมย่อย] ซึ่งปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบ 6 ตำแหน่ง ข้างล่างนี้ได้ ถือว่าเป็นคำบอกกำหนด

นาม คำบอกจำนวนนับ คำลักษณนาม __อกรรมกริยา ช่วยหลังกริยา

ตัวอย่าง เสื้อ สอง ตัว {นี่ / นี้} ซัก แล้ว

คำ นี่ และ นี้ ในประโยคตัวอย่างถือว่าเป็นคำบอกกำหนด

คำบอกกำหนดมีสองประเภท คือ คำบอกกำหนดเสียงโท ซึ่งเป็นพวกที่ตามหลังคำนามได้เลย เช่น นี่ โน่น ตัวอย่าง ถนนนี่ดีแล้ว รถโน่นซ่อมแล้ว และคำบอกกำหนดเสียงตรี ซึ่งเป็นพวกที่ตามหลังคำนามที่มีคำลักษณนามตาม เช่น นี้ โน้น

ตัวอย่าง มีดเล่มนี้ลับแล้ว รถคันโน้นออกแล้ว

[13]เรื่องเดียวกัน, หน้า 190 มีคำอธิบายไว้ว่า คำใดก็ตามที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบ 6 ตำแหน่งข้างล่างนี้ได้ ถือว่าเป็นคำบอกจำนวน

นาม ช่วยหน้ากริยา สกรรมกริยา นาม __ คำลักษณนาม

ตัวอย่าง แม่ อยาก ได้ ของ สาม อย่าง

คำ สาม ในประโยคตัวอย่างถือว่าเป็นคำบอกจำนวน

[14]เรื่องเดียวกัน,หน้า 190-191 มีคำอธิบายไว้ว่า คำใดก็ตามที่ไม่ใช่คำอกรรมย่อยหรือ

ของคำกริยาชนิดใดเลย[15] ไม่ว่าจะเป็นคำอกรรมกริยา คำสกรรมกริยา คำทวิกรรมกริยา หรือคำกริยาที่ต้องมีคำบุพบทตามเสมอ[16]

ตัวอย่าง เด็กง่อยนั่งบนเสื่อ

(เด็กง่อย เป็นนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานของประโยค)

หญิงหม้ายไปตลาด

(หญิงหม้าย เป็นนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานของประโยค)

แดงชอบของกระจุกกระจิก

(ของกระจุกกระจิก เป็นนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทกรรมของประโยค)

คำ ง่อย หม้าย ในประโยคตัวอย่างข้างบน ถือว่าเป็นคำคุณศัพท์ที่ขยายคำนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานของประโยค และคำ กระจุกกระจิก ในประโยคตัวอย่างข้างบน ถือว่าเป็นคำคุณศัพท์ที่ขยายคำนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทกรรมของประโยค

3. คำอกรรมกริยา

คำอกรรมกริยา หมายถึงคำที่จะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบซึ่งมี 3 ตำแหน่ง ทั้งในกรอบ 1ก . และ 1ข . ข้างล่างนี้ได้

ไม่ใช่คำบอกกำหนดเสียงตรีที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบ 6 ตำแหน่งข้างล่างนี้ได้ ถือว่าเป็นคำบอกลำดับที่

นาม ช่วยหน้ากริยา สกรรมกริยา นาม คำลักษณนาม ____

ตัวอย่าง น้อง กำลัง เขียน จดหมาย ฉบับ ที่สี่

คำ ที่สี่ ในประโยคตัวอย่างถือว่าเป็นคำบอกลำดับที่

[15] นางสาว สุริย์ พันเจริญ, เรื่องเดิม, หน้า 14 บอกไว้ว่าคำคุณศัพท์จะไม่ปรากฏในตำแหน่งของคำกริยาเพียงสองชนิด คือ ในตำแหน่งของคำอกรรมกริยา และคำสกรรมกริยา

[16] ดูเชิงอรรถที่ 2 หน้า 8

กรอบ 1ก. นาม _____ แล้ว[17]

กรอบ 1ข. นาม คำช่วยหน้ากริยา _____

ตัวอย่าง

คำที่ปรากฏในกรอบ 1ก. ฝน ตก แล้ว

และที่ปรากฏในกรอบ 1ข. ฝน กำลัง ตก

คำที่ปรากฏในกรอบ 1ก. น้อง กระโดด แล้ว

และที่ปรากฏในกรอบ 1ข. น้อง กำลัง กระโดด

คำที่ขีดเส้นใต้ในประโยคตัวอย่างข้างบนนี้ ถือว่าเป็นคำอกรรมกริยา เพราะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบ ทั้ง 1ก. และ 1ข. ดังกล่าวมาแล้วได้[18]

4. คำสกรรมกริยา

คำสกรรมกริยาหมายถึงคำที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบ ซึ่งมี 4 ตำแหน่ง ทั้งใน กรอบ 2ก. และ 2ข. ข้างล่างนี้ได้

---

[17] กรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยาทั้ง 1ก. และ 1ข. นี้นำมาจาก Vichintana, เรื่องเดิม, หน้า 161 ซึ่งกำหนดไว้ว่าคำใดก็ตามที่ปรากฏในตำแหน่งที่ 2 และที่ 3 ของกรอบประโยคทดสอบ 3 ตำแหน่งข้างล่างนี้ได้ ถือว่าเป็นคำอกรรมกริยา

กรอบ 1ก. 1 2 แล้ว

กรอบ 1ข. 1 กำลัง 3

ตัวอย่าง (ก) น้ำ เดือด แล้ว

(ข) น้ำ กำลัง เดือด

คำ เดือด ในประโยคตัวอย่างถือว่าเป็นคำอกรรมกริยา

เนื่องจากตำแหน่งที่ 1 ในกรอบประโยคทดสอบ 1ก. และ 1ข. เป็นตำแหน่งของคำนาม จึงใส่ นาม ลงในกรอบประโยคทดสอบแทน และเนื่องจากประโยคตัวอย่างบางประโยคไม่อาจใส่คำ กำลัง ลงได้เหมาะสม และเนื่องจากคำ กำลัง เป็นคำคำหนึ่งในหมวดคำช่วยหน้ากริยา จึงใส่ คำช่วยหน้ากริยา ลงในกรอบประโยคทดสอบ 1ข. แทนคำ กำลัง

[18] ดูรายละเอียดใน นางสาว สุรีย์ พันเจริญ , เรื่องเดิม , หน้า 12

008350

ตอนที่สอง จะกำหนดหน้าที่ของคำอีก 4 หมวด ได้แก่ คำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์ ในหมวดคำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยา ในหมวดคำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์–อกรรมกริยา และในหมวดคำกริยาวิเศษณ์–สกรรมกริยา–บุพบท

6. คำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์

คำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์ หมายถึงคำที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ 1 ได้ และจะใช้ขยายคำนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคในตำแหน่งคำคุณศัพท์ ดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ 2 ได้ด้วย

ตัวอย่าง

คำว่า ด่วน

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) บ้าน ต้อง ซ่อม ด่วน

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) วิทยุประกาศข่าวด่วน

คำที่ขีดเส้นใต้ในประโยคตัวอย่างข้างบนนี้ ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์ เพราะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบดังกล่าวมาแล้วได้ และปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ดังกล่าวมาแล้วก็ได้

คำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์ มีทั้งหมด 5 คำ[22] ได้แก่

เก่ง ๆ ดี ๆ ด่วน นิดเดียว ม้วนต้วน

---

[22] รายการคำพร้อมด้วยตัวอย่างของคำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์ จะแสดงไว้ในตอนนี้ทั้งหมด

คำว่า เก่ง ๆ [23]

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) — อ้อย ร้องเพลง เก่ง ๆ (เก๊ง เก่ง)

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) — เด็กเก่ง ๆชอบทำการบ้าน

คำว่า ดี ๆ

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) — รจนา แปล หนังสือ ดี ๆ (ดี๋ ดี)

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) — แดงชายชองดี ๆทั้งนั้น

คำว่า ควน

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) — บ้าน ต้อง ร้อ ควน

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) — วิทยุประกาศข่าวควน

คำว่า นิดเดียว

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) — แกง เหลือ นิดเดียว

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) — ข้าวนิดเดียวไม่พอกิน

คำว่า ม้วนต้วน

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) — แดง อาย ม้วนต้วน

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) — น้อยทำท่าทางม้วนต้วน

---

[23] คำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์รูปคำซ้ำ เมื่อปรากฏในตำแหน่งของคำกริยาวิเศษณ์ เสียงวรรณยุกต์และสระ จะแตกต่างไปจากคำเดิม คือพยางค์แรกจะเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์และสระ ส่วนพยางค์หลังไม่เปลี่ยนแปลง เช่น รูปคำเดิม เก่ง เป็นเสียงวรรณยุกต์ เอก รูปคำซ้ำ เก่งๆ พยางค์แรกจะเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์เป็นเสียงวรรณยุกต์ ตรี และสระเสียงสั้นลง พยางค์หลังคงเสียงวรรณยุกต์และสระเหมือนคำเดิม และในการวิจัยต่อไปถ้ารูปคำซ้ำของคำในหมวดคำใดเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์และสระ จะได้แสดงไว้ในวงเล็บต่อจากคำนั้นๆ ดูรายละเอียด เรื่อง การเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์และสระของคำซ้ำ ในวิทยานิพนธ์ของ นางสาวสุปราณี สมพงษ์ "ลักษณะคำซ้ำในภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตแผนกวิชาภาษาไทยศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2510) หน้า 50–57

7. คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยา

คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยา หมายถึง คำที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ดังที่กล่าวมาแล้ว ในข้อ 1 ได้ และจะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยาทั้ง 1ก. และ 1ข. ดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ 3 ได้ด้วย

ตัวอย่าง

คำว่า มาก

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์	(ที่ปรากฏในกรอบที่ 1)	ขนม อร่อย มาก
ตำแหน่งคำอกรรมกริยา	ที่ปรากฏในกรอบ 1ก.	คน มาก แล้ว
	และที่ปรากฏในกรอบ 1ข.	คน กำลัง มาก

คำว่า น้อย

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์	(ที่ปรากฏในกรอบที่ 1)	แกง เหลือ น้อย
ตำแหน่งคำอกรรมกริยา	ที่ปรากฏในกรอบ 1ก.	น้ำ น้อย แล้ว
	และที่ปรากฏในกรอบ 1ข.	น้ำ กำลัง น้อย

คำที่ขีดเส้นใต้ในประโยคตัวอย่างข้างบนนี้ ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยา เพราะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ดังกล่าวมาแล้ว และปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยาทั้ง 1ก. และ 1ข. ดังกล่าวมาแล้วก็ได้

คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยา มีอยู่ 26 คำ (ดูรายการคำในข้อ 16.2 หน้า 31 และรายการคำที่ 2.1ก, 2.1ข, 2.2[24] พร้อมด้วยตัวอย่างในภาคผนวกหน้า 116–121)

---

[24] รายการคำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยา พร้อมด้วยตัวอย่างในภาคผนวกได้แยกออกตามรูปของคำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยา ซึ่งจะกล่าวต่อไปในตอนที่ห้า เป็นสองประเภทคือ คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยารูปคำเดี่ยวและคำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยารูปคำซ้ำ ทั้งนี้เพื่อจะได้เห็นคำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยาแต่ละประเภทได้ชัดเจน

ข้อสังเกต

หลังคำอกรรมกริยาในกรอบประโยคทดสอบที่ 1 และ ที่ 2 คือ

กรอบที่ 1 นาม อกรรมกริยา ___

กรอบที่ 2 นาม คำช่วยหน้ากริยา อกรรมกริยา ___

อาจจะมีคำอกรรมกริยา หรือ คำกริยาวิเศษณ์-อกรรมกริยาปรากฏอยู่ก็ได้ ดังในตัวอย่างว่า

ก. น้องลื่นหกล้ม

ข. ขนมอร่อยมาก

คำว่า ลื่น และ อร่อย ในประโยคตัวอย่างข้างบนนี้เป็นคำอกรรมกริยาทั้งสองคำ คำว่า หกล้ม ในประโยคข้อ ก. ถือว่าเป็นคำอกรรมกริยา ส่วนคำว่า มาก ในประโยคข้อ ข. ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์-อกรรมกริยา ทั้งนี้ เนื่องจากประโยคตัวอย่างข้อ ก. น้องลื่นหกล้ม เราอาจจะแยกออกเป็นสองประโยคว่า น้องลื่น กับ น้องหกล้ม ได้ นอกจากนั้น เรายังอาจจะเติมคำ และ ลงในระหว่างคำ ลื่น กับ หกล้ม ในประโยคตัวอย่าง ข้อ ก. เป็น น้องลื่นและหกล้ม ก็ได้ด้วย โดยที่ความหมายของประโยคไม่ได้เปลี่ยนแปลงไป

ประโยคตัวอย่างข้อ ข. ขนมอร่อยมาก เราอาจจะแยกออกเป็นสองประโยคว่า ขนมอร่อย กับ ขนมมาก ได้ แต่ความหมายของประโยคจะเปลี่ยนแปลงไป และเราจะเติมคำ และ ลงในระหว่างคำ อร่อย กับ มาก ในประโยคตัวอย่างข้อ ข. ก็ไม่ได้

ด้วยเหตุนี้เราจึงถือว่า คำว่า หกล้ม กับ คำว่า มาก เป็นคำคนละชนิดกัน

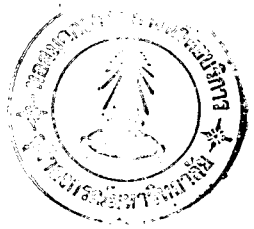

8. คำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์-อกรรมกริยา

คำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์-อกรรมกริยา หมายถึงคำที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ 1. ได้ ใช้ขยายคำนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยค ดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ 2 ก็ได้ หรือปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยา ทั้ง 1 ก. และ 1 ข. ดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ 3. ก็ได้ด้วย

ตัวอย่าง

คำว่า เก่ง

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์	(ที่ปรากฏในกรอบที่ 1)	แดง เรียน เก่ง
ตำแหน่งคำคุณศัพท์	(ใช้ขยายคำนามในนามวลี)	ครูชอบเด็กเก่ง
ตำแหน่งคำอกรรมกริยา	ที่ปรากฏในกรอบ 1 ก.	ออ เก่ง แล้ว
	และที่ปรากฏในกรอบ 1 ข.	ออ คง เก่ง

คำที่ขีดเส้นใต้ในประโยคตัวอย่างข้างบนนี้ ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์-อกรรมกริยา เพราะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ดังกล่าวมาแล้วได้ ปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ใช้ขยายคำนามในนามวลี ที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคก็ได้ หรือ ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยาทั้ง 1 ก. และ 1 ข. ก็ได้ด้วย

คำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์-อกรรมกริยา เท่าที่ค้นพบมีเพียง 2 คำ ได้แก่คำว่า เก่ง และ ดี

คำว่า ดี

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์	(ที่ปรากฏในกรอบที่ 2	ดินสอดำ คง เขียน ดี
ตำแหน่งคำคุณศัพท์	(ใช้ขยายคำนามในนามวลี)	ครูรักเด็กดี
ตำแหน่งคำอกรรมกริยา	ที่ปรากฏในกรอบ 1 ก.	ถนน ดี แล้ว
	และที่ปรากฏในกรอบ 1 ข.	ถนน คง ดี

9. คำกริยาวิเศษณ์–สกรรมกริยา–บุพบท

คำกริยาวิเศษณ์–สกรรมกริยา–บุพบท หมายถึง คำที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ดังที่กล่าวมาแล้วใน ข้อ 1 ได้ ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำสกรรมกริยาทั้ง 2ก.และ2ข. ดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ 4 ก็ได้ และปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำบุพบท กรอบใดกรอบหนึ่งในสองกรอบดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ 5 ได้ด้วย

ตัวอย่าง

คำว่า ใกล้

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์	(ที่ปรากฏในกรอบที่ 2)	โรงเรียน คง อยู่ ใกล้
ตำแหน่งคำสกรรมกริยา	ที่ปรากฏในกรอบ 2ก. และ	เรือ ใกล้ ท่า แล้ว
	ที่ปรากฏในกรอบ 2ข.	เรือ กำลัง ใกล้ ท่า
ตำแหน่งคำบุพบท	(ที่ปรากฏในกรอบที่ 2)	รถ คง จอด ใกล้ ประตู

คำที่ขีดเส้นใต้ในประโยคตัวอย่างข้างบนนี้ ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์–สกรรมกริยา–บุพบท เพราะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้า–กรอบ ดังกล่าวมาแล้วได้ ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำสกรรมกริยา ทั้ง 2ก.และ 2ข. ดังกล่าวมาแล้วก็ได้ และปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำบุพบท กรอบใดกรอบหนึ่งในสองกรอบ ดังกล่าวมาแล้วได้ด้วย

คำกริยาวิเศษณ์–สกรรมกริยา–บุพบท เท่าที่ค้นพบมีเพียง 2 คำ ได้แก่ คำว่า ใกล้ และ ไกล

คำว่า ไกล

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์	(ที่ปรากฏในกรอบที่ 2)	อำเภอ คง อยู่ ไกล
ตำแหน่งคำสกรรมกริยา	ที่ปรากฏในกรอบ 2ก. และ	เรือ ไกล ฝั่ง แล้ว
	ที่ปรากฏในกรอบ 2ข.	เรือ กำลัง ไกล ฝั่ง
ตำแหน่งคำบุพบท	(ที่ปรากฏในกรอบที่ 1)	เรือ จอด อยู่ ไกล ท่า

10. สรุปผลการศึกษาคำทั้งเก้าหมวดที่กล่าวมาแล้วในตอนที่หนึ่ง และในตอนที่สอง ได้ดังนี้

คำในหมวดคำทั้งเก้าหมวดนี้ ที่จะถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์มีเพียงห้าหมวด คือ คำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์ ในหมวดคำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์ ในหมวดคำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยา ในหมวดคำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์–อกรรมกริยา ในหมวดคำกริยาวิเศษณ์–สกรรมกริยา–บุพบท ทั้งนี้เพราะ คำทั้งห้าหมวดนี้อาจจะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบดังกล่าวมาแล้วได้ ส่วนคำอีกสี่หมวด คือ คำในหมวดคำคุณศัพท์ ในหมวดคำอกรรมกริยา ในหมวดคำสกรรมกริยา และในหมวดคำบุพบท ไม่ถือว่าเป็นคำกริยา–วิเศษณ์ เพราะไม่อาจปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งดังกล่าวมาแล้วได้

ตอนที่สาม จะแบ่งคำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์ ในหมวดคำคุณศัพท์ ในหมวดคำอกรรม–กริยาออกเป็นหมวดย่อย โดยพิจารณาดูว่า คำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์จะปรากฏในประโยคปฏิเสธ[25] ในกรอบประโยคทดสอบกรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้หรือไม่ได้ คำในหมวดคำคุณศัพท์จะใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลีได้หรือ–ไม่ได้ และคำในหมวดคำอกรรมกริยาจะใช้นำหน้าคำว่า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบที่กำหนดไว้ได้หรือไม่ได้

---

[25] ประโยคปฏิเสธในที่นี้ หมายถึง ประโยคที่มีคำ ไม่ หรือ ไม่ได้ ปรากฏอยู่หน้าคำกริยาในกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์ทั้งห้ากรอบที่กล่าวมาแล้ว
ตัวอย่าง
ข้าว ไม่ แห้ง กรัง หรือ ข้าว ไม่ได้ แห้ง กรัง

11. การแบ่งหมวดย่อยของคำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์

คำกริยาวิเศษณ์อาจจะแบ่งออกเป็นหมวดย่อยได้สองชนิด คือ ชนิดที่ปรากฏได้ทั้งในประโยคบอกเล่า และในประโยคปฏิเสธ และชนิดที่ปรากฏได้เฉพาะในประโยคบอกเล่าเท่านั้น ปรากฏในประโยคปฏิเสธไม่ได้

11.1 คำกริยาวิเศษณ์ที่ปรากฏได้ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 ข้าว แห้ง กรัง

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 แดง คง นอน ลำพัง

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 นิด ดู หนัง บ่อย

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 แม่ ดู ละคร บ่อยๆ (บ๊อย บ่อย)

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 ข้าว ไม่ได้ แห้ง กรัง

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 แดง คง ไม่ได้ นอน ลำพัง

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 นิด ไม่ได้ ดู หนัง บ่อย

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 แม่ ไม่ได้ ดู ละคร บ่อยๆ

น้อย คง ไม่ ยิ้ม ระรื่น หรือ น้อย คง ไม่ได้ ยิ้ม ระรื่น

แดง ไม่ ดู หนัง บ่อย หรือ แดง ไม่ได้ ดู หนัง บ่อย

แม่ ไม่ รด น้ำ ต้นไม้ เอง หรือ แม่ ไม่ได้ รด น้ำ ต้นไม้ เอง

นิด ไม่ หวังดี ต่อ แดง เสมอ หรือ นิด ไม่ได้ หวังดี ต่อ แดง เสมอ

13.2 คำอกรรมกริยาที่ปรากฏหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ
ได้
ตัวอย่าง *เล็ก กระโดด กว่า นิด แล้ว
*แม่ นอน กว่า ยาย แล้ว
*แดง ฝัน กว่า ดำ แล้ว

14. สรุปผลการแบ่งคำหน้าหมวดที่กล่าวถึงในตอนที่หนึ่งออกเป็นหมวดย่

คำกริยาวิเศษณ์ คำคุณศัพท์ คำอกรรมกริยา คำสกรรมกริยา และ
ทั้งห้าหมวดนี้ ถือว่าเป็นคำคนละหมวด เพราะคำในแต่ละหมวดมีตำแหน่งหน้าที่แตก

14.1 คำกริยาวิเศษณ์อาจจะแบ่งตามจำนวนหน้าที่ได้เป็นสองช

14.1.1 ชนิดที่ทำหน้าที่ได้อย่างเดียว คือปรากฏในตำ
ของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบดังกล่าวมาแ
ในประโยคบอกเล่าเท่านั้น

14.1.2 ชนิดที่ทำหน้าที่ได้สองอย่าง คือ ปรากฏในตำ
ของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบดังกล่าวมาแ
ประโยคบอกเล่า และในประโยคปฏิเสธ

14.2 คำคุณศัพท์อาจจะแบ่งตามจำนวนหน้าที่ได้เป็นสองชนิด คื

14.2.1 ชนิดที่ทำหน้าที่ได้อย่างเดียว คือ ทำหน้าที่ขย
ที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคได้

14.2.2 ชนิดที่ทำหน้าที่ได้สองอย่าง คือ ทำหน้าที่ขย
ที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคก็ได้ และใช้ตามหลังคำลักษณะ
หน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคก็ได้ด้วย

14.3 คำอกรรมกริยาอาจจะแบ่งตามจำนวนหน้าที่ได้เป็นสอง

14.3.1 ชนิดที่ทำหน้าที่ได้อย่างเดียว คือ ปรากฏในต
ของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยาทั้ง 1 ก. และ 1 ข. ดังกล่าวมาแล้วใ

14.3.2 ชนิดที่ทำหน้าที่ได้สองอย่าง คือ ปรากฏในตำ

คำกริยาวิเศษณ์ที่ปรากฏได้ทั้งในประโยคบอกเล่า และในประโยคปฏิเสธ มีอยู่ 200 คำ (ดู
รายการคำที่ 1.1ข. 1.2ข. 1.3ข. 1.4 พร้อมด้วยตัวอย่างในภาคผนวก หน้า 97–104,
106–7, 109–113, 114)

11.2 คำกริยาวิเศษณ์ที่ปรากฏได้เฉพาะในประโยคบอกเล่าเท่านั้น ปรากฏในประโยค
ปฏิเสธไม่ได้
ตัวอย่าง
เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า
คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 ขนม อร่อย จัง
คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 น้อง ชน ใหญ่
คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 หนัง สนุก เหลือเกิน
เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ
คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *ขนม ไม่ อร่อย จัง
คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *ขนม ไม่ได้ อร่อย จัง
คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *น้อง ไม่ ชน ใหญ่
คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *น้อง ไม่ได้ ชน ใหญ่
คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *หนัง ไม่ สนุก เหลือเกิน
คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *หนัง ไม่ได้ สนุก เหลือเกิน

คำกริยาวิเศษณ์ที่ปรากฏได้เฉพาะในประโยคบอกเล่าเท่านั้น มีอยู่ 46 คำ (ดูรายการ
คำที่ 1.1ก. 1.2ก. 1.3ก. พร้อมด้วยตัวอย่างในภาคผนวก หน้า 95–6, 105, 108)

---

[26] เครื่องหมาย * ใช้กำกับหน้าประโยคเพื่อให้สังเกตได้ชัดเจนว่า ประโยคเช่นใน
ตัวอย่างไม่มีใช้ในภาษาไทย

ของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยาทั้ง 1 ก. และ 1 ข. ดังกล่าวมาแล้วก็ได้ และใช้นำหน้ากว่า ในกรอบประโยคทดสอบที่กำหนดไว้ก็ได้ด้วย

14.4 คำสกรรมกริยามีอยู่ ชนิดเดียว คือ ชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำสกรรมกริยาทั้ง 2 ก. และ 2 ข. ดังกล่าวมาแล้วได้

14.5 คำบุพบทมีอยู่ชนิดเดียว คือ ชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำบุพบทกรอบใดกรอบหนึ่งในสองกรอบ ดังกล่าวมาแล้วได้

ตอนที่สี่ จะแบ่งคำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์ หมวดคำกริยาวิเศษณ์-อกรรมกริยา หมวดคำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์-อกรรมกริยา และ หมวดคำกริยาวิเศษณ์-สกรรมกริยา-บุพบท ออกเป็นหมวดย่อย

15. การแบ่งหมวดย่อยของคำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์

คำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์ จำนวน 6 คำนี้ อาจจะแบ่งออกเป็นหมวดย่อยได้สามชนิด คือ ชนิดที่ปรากฏได้ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ และใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคก็ได้ ชนิดที่ปรากฏได้ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ แต่ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคไม่ได้ และชนิดที่ปรากฏได้เฉพาะในประโยคบอกเล่า ปรากฏในประโยคปฏิเสธไม่ได้ แต่ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคได้

15.1 คำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์ ที่ปรากฏได้ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธและใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคก็ได้ มีอยู่ 1 คำ ได้แก่ คำว่า นิดเดียว

คำว่า นิดเดียว

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) ข้าว เหลือ นิดเดียว

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) ข้าว ไม่ได้ เหลือ นิดเดียว

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ที่ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลี) กระเป๋าใบนิดเดียวจุจัง

15.2 คำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์ที่ปรากฏได้ทั้งในประโยคบอกเล่า และในประโยคปฏิเสธ แต่ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลีไม่ได้ มีอยู่ 2 คำ ได้แก่

คำว่า ด่วน

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) นอกชาน ต้อง ซ่อม ด่วน

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) ครัว ไม่ ต้อง ซ่อม ด่วน

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลี) วิทยุจะประกาศข่าวเรื่องด่วน

คำว่า ม้วนต้วน

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) แดง อาย ม้วนต้วน

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) น้อย ไม่ได้ อาย ม้วนต้วน

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลี) น้องทำท่าทางแบบม้วนต้วน

15.3 คำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์ที่ปรากฏได้เฉพาะในประโยคบอกเล่า ปรากฏในประโยคปฏิเสธไม่ได้ แต่ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคได้ มีอยู่ 2 คำ ได้แก่

คำว่า เก่งๆ

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) แดง เรียน เก่งๆ (เก็ง เก่ง)

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) *นิด ไม่ เรียน เก่งๆ

(ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) *นิด ไม่ได้ เรียน เก่งๆ

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) เสื้อ ขาด กระรุ่งกระริ่ง

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) **ม่าน ไม่ได้ ขาด กระรุ่งกระริ่ง**

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา

(ที่ใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ) ม่าน กระรุ่งกระริ่ง กว่า เสื้อ แล้ว

คำว่า กระสับกระส่าย

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) นิด ยืน กระสับกระส่าย

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) น้อย ไม่ได้ ยืน กระสับกระส่าย

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา

(ที่ใช้นำหน้า **กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ**) แม่ กระสับกระส่าย กว่า พ่อ แล้ว

คำกริยาวิเศษณ์-อกรรมกริยา ที่ปรากฏได้ทั้งในประโยคบอกเล่า และในประโยคปฏิเสธ และใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบได้ มีอยู่ 19 คำ (ดูรายการคำที่ 2.1ช. พร้อมด้วยตัวอย่าง ในภาคผนวกหน้า 117-120)

16.2 คำกริยาวิเศษณ์-อกรรมกริยา ที่ปรากฏได้ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ แต่ใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบไม่ได้ มีอยู่ 1 คำ ได้แก่

คำว่า พึมพำ

ตัวอย่าง

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) ยาย บ่น พึมพำ

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) ตา ไม่ได้ บ่น พึมพำ

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา

(ที่ใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ) แม่ พึมพำ กว่า พ่อ แล้ว

ตัวอย่าง

คำว่า น้อย ๆ

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) แกง เหลือ น้อย ๆ(น้อย น้อย)

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) แกง ไม่ เหลือ น้อย ๆ

(ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) แกง ไม่ได้ เหลือ น้อย ๆ

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา

(ที่ใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ) ข้าว น้อย ๆ กว่า กับ แล้ว

คำกริยาวิเศษณ์-อกรรมกริยา ที่ปรากฏได้เฉพาะในประโยคบอกเล่า ปรากฏในประโยคปฏิเสธไม่ได้ และใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบที่กำหนดไว้ก็ไม่ได้ มีอยู่ 3 คำ (ดูรายการคำที่ 2.2 พร้อมด้วยตัวอย่างในภาคผนวกหน้า 121)

17. การแบ่งหมวดย่อยของคำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์-อกรรมกริยา

คำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์-อกรรมกริยานี้ เมื่อพิจารณาดูว่าจะปรากฏในประโยคปฏิเสธ ดังที่กล่าวมาใน ข้อ 11 หน้า 2 ได้ หรือไม่ได้ จะปรากฏหลังคำลักษณนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคดังที่กล่าวมาในข้อ 12 หน้า 26 ได้หรือไม่ได้ และจะใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบที่กำหนดไว้ ดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ 13 หน้า 26 ได้หรือไม่ได้ ปรากฏว่าคำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์-อกรรมกริยา ซึ่งมีอยู่ 2 คำนี้ จะปรากฏในประโยคปฏิเสธไม่ได้ แต่จะปรากฏหลังคำลักษณนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคได้ และใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบที่กำหนดไว้ได้ด้วย

คำว่า เก่ง

ตำแหน่งกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) แดง ร้องเพลง เก่ง

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) *แดง ไม่ ร้องเพลง เก่ง

(ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) *แดง ไม่ได้ ร้องเพลง เก่ง

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ที่ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลี) นักเรียนคนเก่งขาดเรียน

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา (ที่ใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ) แดง เก่ง กว่า นิด แล้ว

คำว่า ดี

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) ดินสอดำ เขียน ดี

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) *ดินสอแดง ไม่ เขียน ดี

(ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) *ดินสอแดง ไม่ได้ เขียน ดี

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ที่ใช้ตามหลักคำลักษณนามในนามวลี) สมุดเล่มดีวางอยู่บนโต๊ะ

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา (ที่ใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ) ยา ดี กว่า ปู แล้ว

18. การแบ่งหมวดย่อยของคำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์-สกรรมกริยา-บุพบท

คำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์-สกรรมกริยา-บุพบทนี้ เมื่อพิจารณาดูว่าจะปรากฏในประโยคปฏิเสธ ดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ 11 หน้า 24 ได้หรือไม่ได้ และจะใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ นาม สกรรม กว่า นาม แล้ว ได้หรือไม่ได้ ปรากฏว่าคำในหมวดคำกริยา-วิเศษณ์-สกรรมกริยา-บุพบท ซึ่งมีอยู่ 2 คำนี้ จะปรากฏในประโยคปฏิเสธได้ และจะใช้นำหน้ากว่าในกรอบประโยคทดสอบที่กำหนดไว้ก็ได้

คำว่า ใกล้

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) โรงเรียน อยู่ ใกล้

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) อำเภอ ไม่ได้ อยู่ ใกล้

ตำแหน่งคำสกรรมกริยา (ที่ใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยค-ทดสอบ) อำเภอ ใกล้ ตลาด กว่า โรงเรียน แล้ว

19.2.1 ชนิดที่ทำหน้าที่ได้สองอย่าง คือ ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ดังกล่าวมาแล้วได้ เฉพาะในประโยคบอกเล่า และปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยาทั้ง 1 ก.และ1ข. ดังกล่าวมาแล้วก็ได้

19.2.2 ชนิดที่ทำหน้าที่ได้สามอย่าง มีอยู่สองประเภท คือ

19.2.2.1 ชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ดังกล่าวมาแล้วได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ และปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยาทั้ง 1 ก. และ 1 ข. ดังกล่าวมาแล้วก็ได้

19.2.2.2 ชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ดังกล่าวมาแล้วได้ เฉพาะในประโยคบอกเล่า ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยาทั้ง 1 ก. และ 1 ข. ดังกล่าวมาแล้วก็ได้ และใช้นำหน้า <u>กว่า</u> ในกรอบประโยคทดสอบที่กำหนดไว้ก็ได้ด้วย

19.2.3 ชนิดที่ทำหน้าที่ได้สี่อย่าง คือ ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ดังกล่าวมาแล้วได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยาทั้ง 1 ก. และ 1 ข. ดังกล่าวมาแล้วก็ได้ และใช้นำหน้า <u>กว่า</u> ในกรอบประโยคทดสอบที่กำหนดไว้ก็ได้ด้วย

19.3 คำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์-อกรรมกริยา มีอยู่ชนิดเดียว ได้แก่ชนิดที่ทำหน้าที่ได้หาอย่าง คือ ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบ คำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ดังกล่าวมาแล้วได้ เฉพาะในประโยคบอกเล่า ทำหน้าที่ขยายคำนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคก็ได้ ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคก็ได้ด้วย ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยา ทั้ง 1 ก. และ 1 ข. ดังกล่าวมาแล้วก็ได้ และใช้นำหน้า <u>กว่า</u> ในกรอบประโยคทดสอบที่กำหนดไว้ก็ได้อีกด้วย

19.4 คำกริยาวิเศษณ์-สกรรมกริยา-บุพบท มีอยู่ชนิดเดียว ได้แก่ชนิดที่ทำหน้าที่ได้ห้าอย่าง คือ ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ดังกล่าวมาแล้วได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำสกรรมกริยา ทั้ง 2 ก. และ 2 ข. ดังกล่าวมาแล้วก็ได้ ใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบที่กำหนดไว้ก็ได้ และปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำบุพบทกรอบใดกรอบหนึ่งในสองกรอบ ดังกล่าวมาแล้วก็ได้อีกด้วย

ตอนที่ห้า จะศึกษารูปของคำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์ หมวดคำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์ หมวดคำกริยาวิเศษณ์-อกรรมกริยา หมวดคำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์-อกรรมกริยา และหมวดคำกริยาวิเศษณ์-สกรรมกริยา-บุพบท ว่าคำในหมวดคำใดจะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยว หรือรูปคำซ้ำ[29] อย่างไรบ้าง

คำในหมวดคำทั้งห้าหมวดนี้จะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวได้ทั้งหมด แต่ที่ปรากฏเป็นรูปคำซ้ำได้ มีแต่คำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์ หมวดคำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์ และหมวดคำกริยาวิเศษณ์-อกรรมกริยา ส่วนคำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์-อกรรมกริยา และหมวดคำกริยาวิเศษณ์-สกรรมกริยา-บุพบท จะไม่ปรากฏเป็นรูปคำซ้ำ

---

[29]การศึกษารูปคำซ้ำของคำกริยาวิเศษณ์ทั้งหมด จะศึกษาทั้งคำซ้ำที่ไม่เปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์และสระ และคำซ้ำที่เปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์และสระ เรื่องแรกมีรายละเอียดในวิทยานิพนธ์ของ นางสาว สุจิตรา บูรมินเหนทร์ "คำซ้ำในภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย พ.ศ.2509) ส่วนเรื่องหลังมีรายละเอียดในวิทยานิพนธ์ของ นางสาว สุปราณี สมพงษ์, เรื่องเดิม, และการศึกษารูปคำซ้ำของคำกริยาวิเศษณ์ทั้งหมดจะศึกษาเพียงคำซ้ำสองพยางค์เท่านั้น

การพิจารณารูปของคำในหมวดคำทั้งสี่หมวด ได้แก่ หมวดคำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์ หมวดคำกริยาวิเศษณ์-อกรรมกริยา หมวดคำกริยาวิเศษณ์-คุณศัพท์-อกรรมกริยา และหมวดคำกริยาวิเศษณ์-สกรรมกริยา-บุพบท ว่ามีรูปเป็นคำเดี่ยว หรือมีรูปเป็นคำซ้ำนั้น จะพิจารณาดังนี้คือ ถ้าคำนั้น ๆ ปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวได้ทุกตำแหน่งแต่ปรากฏเป็นรูปคำซ้ำได้เพียงบางตำแหน่งเท่านั้น จะจัดให้อยู่ในประเภทคำเดี่ยว ถ้าคำนั้น ๆ ปรากฏเป็นรูปคำซ้ำได้ทุกตำแหน่ง จะจัดให้อยู่ในประเภทรูปคำซ้ำ ตัวอย่าง คำว่า ไกล ซึ่งเป็นคำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์-สกรรมกริยา-บุพบท ปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวได้ทุกตำแหน่ง แต่ปรากฏเป็นรูปคำซ้ำ คือ ไกล ๆ ได้ เฉพาะในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์เท่านั้น จึงจัดให้คำ ไกล ๆ นี้ อยู่ในประเภทรูปคำเดี่ยว

20. รูปของคำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์

คำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์ทั้งสองชนิดที่กล่าวมาแล้วในข้อ 11 หน้า 24-25 อาจจะแบ่งตามรูปออกได้เป็นชนิดละสามประเภท คือ ประเภทที่มีรูปเป็นคำเดี่ยวอย่างเดียว ซึ่งจะเรียกว่าคำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยว ประเภทที่มีรูปเป็นคำเดี่ยวก็ได้ คำซ้ำก็ได้ ซึ่งจะเรียกว่าคำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยวและรูปคำซ้ำ และประเภทที่มีรูปเป็นคำซ้ำอย่างเดียว ซึ่งจะเรียกว่าคำกริยาวิเศษณ์รูปคำซ้ำ

20.1 คำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยว

คำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยวแบ่งตามหน้าที่ได้เป็นสองชนิด คือ

20.1.1 คำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยวชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ดังกล่าวมาแล้วได้เฉพาะในประโยคบอกเล่า ปรากฏในประโยคปฏิเสธไม่ได้ คำกริยาวิเศษณ์ประเภทนี้ จะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวเท่านั้น จะไม่ ปรากฏเป็นรูปคำซ้ำ

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 ขนม อร่อย จัง

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 น้อง คง ชน ใหญ่

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 พ่อ ชม แดง เปาะ

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *ขนม ไม่ อร่อย จัง

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *ขนม ไม่ได้ อร่อย จัง

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 *น้อง คง ไม่ ชน ใหญ่

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 *น้อง คง ไม่ได้ ชน ใหญ่

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 *พ่อ ไม่ ชม แดง เปาะ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 *พ่อ ไม่ได้ ชม แดง เปาะ

ตัวอย่างคำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยวชนิดที่ปรากฏได้เฉพาะในประโยคบอกเล่า และจะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำไม่ได้

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *ขนม อร่อย จัง ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 *น้อง คง ชน ใหญ่ ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 *พ่อ ชม แดง เปาะ ๆ

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *ขนม ไม่ อร่อย จัง ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *ขนม ไม่ได้ อร่อย จัง ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 *น้อง คง ไม่ ชน ใหญ่ ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 *น้อง คง ไม่ได้ ชน ใหญ่ ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 *พ่อ ไม่ ชม แดง เปาะ ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 *พ่อ ไม่ได้ ชม แดง เปาะ ๆ

คำ จัง ใหญ่ เปาะ ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยวชนิดที่ปรากฏเฉพาะในประโยคบอกเล่าเท่านั้น เพราะจะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ เฉพาะในประโยคบอกเล่า และจะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวเท่านั้น

คำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยวชนิดที่ปรากฏเฉพาะในประโยคบอกเล่า มีอยู่ 21 คำ (ดูรายการคำที่ 1.1 ก. พร้อมด้วยตัวอย่าง ในภาคผนวกหน้า 95-96)

20.1.2 คำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยว ชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ดังกล่าวมาแล้วได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ คำกริยาวิเศษณ์ประเภทนี้จะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวเท่านั้น จะไม่ปรากฏเป็นรูปคำซ้ำ

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 โรงเรียน เก่า <u>ครำครา</u>

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 น้ำ คง ไหล <u>กระปริบกระปรอย</u>

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 แม่ กิน ข้าว <u>กอน</u>

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 4 พ่อ ให้ สตางค์ น้อง <u>อีก</u>

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 โรงเรียน ไม่ได้ เก่า <u>ครำครา</u>

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 น้ำ คง ไม่ ไหล <u>กระปริบกระปรอย</u>

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 แม่ ไม่ได้ กิน ข้าว <u>กอน</u>

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 4 พ่อ ไม่ได้ ให้ สตางค์ น้อง <u>อีก</u>

ตัวอย่างคำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยวชนิดที่ปรากฏได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ และจะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำไม่ได้

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *โรงเรียน เก่า ครำครา ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 *น้ำ คง ไหล กระปริบกระปรอย ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 *แม่ กิน ข้าว ก่อน ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 4 *พ่อ ให้ สตางค์ น้อง อีก ๆ

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *โรงเรียน ไม่ เก่า ครำครา ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *โรงเรียน ไม่ได้ เก่า ครำครา ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 *น้ำ คง ไม่ ไหล กระปริบกระปรอย ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 *น้ำ คง ไม่ได้ ไหล กระปริบกระปรอย ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 *แม่ ไม่ กิน ข้าว ก่อน ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 *แม่ ไม่ได้ กิน ข้าว ก่อน ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 4 *พ่อ ไม่ ให้ สตางค์ น้อง อีก ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 4 *พ่อ ไม่ได้ ให้ สตางค์ น้อง อีก ๆ

คำ ครำครา กระปริบกระปรอย ก่อน อีก ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยวชนิดที่ปรากฏได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ เพราะจะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ และจะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวเท่านั้น

คำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยวชนิดที่ปรากฏได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ มีอยู่ 118 คำ (ดูรายการคำที่ 1.1 ข. พร้อมด้วยตัวอย่าง ในภาคผนวก หน้า 97-104)

20.2 คำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยวและรูปคำซ้ำ

คำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยวและรูปคำซ้ำแบ่งตามหน้าที่ได้เป็นสองชนิด คือ

20.2.1 คำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยวและรูปคำซ้ำชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ดังกล่าวมาแล้วได้

เฉพาะในประโยคบอกเล่า คำกริยาวิเศษณ์ประเภทนี้จะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวก็ได้ เป็นรูปคำซ้ำก็ได้

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า

รูปคำเดี่ยว	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1	ดวงอาทิตย์ แดง เรื่อ
รูปคำซ้ำ	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1	มะม่วง สุก เรื่อ ๆ
รูปคำเดี่ยว	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3	แดง เห็น โรงเรียน รำไร
รูปคำซ้ำ	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3	นิด เห็น วัด รำไร ๆ

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ

รูปคำเดี่ยว	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1	*ดวงอาทิตย์ ไม่ แดง เรื่อ
รูปคำเดี่ยว	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1	*ดวงอาทิตย์ ไม่ได้ แดง เรื่อ
รูปคำซ้ำ	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1	*มะม่วง ไม่ สุก เรื่อ ๆ
รูปคำซ้ำ	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1	*มะม่วง ไม่ได้ สุก เรื่อ ๆ
รูปคำเดี่ยว	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3	*แดง ไม่ เห็น โรงเรียน รำไร
รูปคำเดี่ยว	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3	*แดง ไม่ได้ เห็น โรงเรียน รำไร
รูปคำซ้ำ	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3	*นิด ไม่ เห็น วัด รำไร ๆ
รูปคำซ้ำ	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3	*นิด ไม่ได้ เห็น วัด รำไร ๆ

คำ เรื่อ เรื่อ ๆ รำไร รำไร ๆ ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยว และรูปคำซ้ำชนิดที่ปรากฏเฉพาะในประโยคบอกเล่า เพราะจะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้เฉพาะในประโยคบอกเล่า และจะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวก็ได้ เป็นรูปคำซ้ำก็ได้

คำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยวและรูปคำซ้ำชนิดที่ปรากฏได้เฉพาะในประโยคบอกเล่ามีรูปคำเดี่ยวอยู่ 8 คำ รูปคำซ้ำอยู่ 8 คำ (ดูรายการคำที่ 1.2 ก. พร้อมด้วยตัวอย่างในภาคผนวก หน้า 105)

2.0.2.2 คำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยวและรูปคำซ้ำชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบดังกล่าวมาแล้วได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ คำกริยาวิเศษณ์ประเภทนี้จะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวก็ได้ เป็นรูปคำซ้ำก็ได้

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า

รูปคำเดี่ยว	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1	ขนม หวาน จอย
รูปคำซ้ำ	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1	นิด พูด จอย ๆ
รูปคำเดี่ยว	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3	น้อย ดู หนัง บอย
รูปคำซ้ำ	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3	เล็ก ดู หนัง บอย ๆ

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ

รูปคำเดี่ยว	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1	ขนม ไม่ได้ หวาน จอย
รูปคำซ้ำ	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1	นิด ไม่ พูด จอย ๆ
รูปคำเดี่ยว	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3	น้อย ไม่ได้ ดู หนัง บอย
รูปคำซ้ำ	คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3	เล็ก ไม่ได้ ดู หนัง บอย ๆ

คำ จอย จอย ๆ บอย บอย ๆ ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยว และรูปคำซ้ำชนิดที่ปรากฏได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ เพราะจะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ และจะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวก็ได้ เป็นรูปคำซ้ำก็ได้

คำกริยาวิเศษณ์รูปคำเดี่ยวและรูปคำซ้ำชนิดที่ปรากฏได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ มีรูปคำเดี่ยวอยู่ 13 คำ รูปคำซ้ำอยู่ 13 คำ (ดูรายการคำที่ 1.2 ข.พร้อมด้วยตัวอย่าง ในภาคผนวก หน้า 106-7)

20.3 คำกริยาวิเศษณ์รูปคำซ้ำ

คำกริยาวิเศษณ์รูปคำซ้ำมีอยู่สองประเภท คือ ประเภทที่ซ้ำทีละคำ และประเภทที่ซ้ำทีละพยางค์

20.3.1 คำกริยาวิเศษณ์รูปคำซ้ำประเภทที่ซ้ำทีละคำ คำกริยาวิเศษณ์ประเภทนี้แบ่งตามหน้าที่ได้สองชนิด คือ

20.3.1.1 คำกริยาวิเศษณ์รูปคำซ้ำประเภทที่ซ้ำทีละคำชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบดังกล่าวมาแล้วได้ เฉพาะในประโยคบอกเล่า คำกริยาวิเศษณ์ ประเภทนี้จะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำเท่านั้น

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 ปลา ดิ้น <u>กระแด่ว ๆ</u>

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 นิด คง เซ <u>หลุน ๆ</u>

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 แม่ เห็น แดง <u>หลัด ๆ</u>

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 * ปลา ไม่ ดิ้น <u>กระแด่ว ๆ</u>

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 * ปลา ไม่ได้ ดิ้น <u>กระแด่ว ๆ</u>

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 * นิด คง ไม่ เซ <u>หลุน ๆ</u>

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 * นิด คง ไม่ได้ เซ <u>หลุนๆ</u>

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 * แม่ ไม่ เห็น แดง <u>หลัด ๆ</u>

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 * แม่ ไม่ได้ เห็น แดง <u>หลัด ๆ</u>

ตัวอย่างคำกริยาวิเศษณ์รูปคำซ้ำประเภทที่ซ้ำทีละคำ ชนิดที่ปรากฏได้เฉพาะในประโยคบอกเล่า และจะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวไม่ได้

เมื่อปรากฏเฉพาะในประโยคบอกเล่า

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 * ปลา ดิ้น <u>กระแด่ว</u>

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 * นิด คง เซ <u>หลุน</u>

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 * แม่ เห็น แดง <u>หลัด</u>

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 ปลา ไม่ ดิ้น กระแด่ว

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 ปลา ไม่ได้ ดิ้น กระแด่ว

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 นิด คง ไม่ เซ หลุน

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 นิด คง ไม่ได้ เซ หลุน

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 แม่ ไม่ เห็น แดง หลัด

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 แม่ ไม่ได้ เห็น แดง หลัด

คำ กระแด่ว ๆ หลุน ๆ หลัด ๆ ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์รูปคำซ้ำประเภทที่ซ้ำทีละคำชนิดที่ปรากฏได้เฉพาะในประโยคบอกเล่า เพราะจะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้เฉพาะในประโยคบอกเล่า และจะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำเท่านั้น

คำกริยาวิเศษณ์รูปคำซ้ำประเภทที่ซ้ำทีละคำ ชนิดที่ปรากฏได้เฉพาะในประโยคบอกเล่า มีอยู่ 11 คำ (ดูรายการคำที่ 1.3 ก พร้อมด้วยตัวอย่างในภาคผนวกหน้า108)

20.3.1.2 คำกริยาวิเศษณ์รูปคำประเภทที่ซ้ำทีละคำ ชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบดังกล่าวมาแล้วได้ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ คำกริยาวิเศษณ์ประเภทนี้จะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำเท่านั้น

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 คนไข้ หายใจ รวย ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 น้ำ คง ไหล ติ๋ง ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 นิด โบก มือ หยอย ๆ

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 คนไข้ ไม่ได้ หายใจ รวย ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 น้ำ คง ไม่ได้ ไหล ติ๋ง ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 นิด ไม่ได้ โบก มือ หยอย ๆ

ตัวอย่างคำกริยาวิเศษณ์รูปคำซ้ำประเภทที่ซ้ำทีละคำ ชนิดที่ปรากฏได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ ที่จะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวไม่ได้

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 * คนไข้ หายใจ รวย

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 * น้ำ คง ไหล ติ๋ง

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 * นิด โบก มือ หยอย

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 * คนไข้ ไม่ หายใจ รวย

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 * คนไข้ ไม่ได้ หายใจ รวย

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 * น้ำ คง ไม่ ไหล ติ๋ง

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 2 * น้ำ คง ไม่ได้ ไหล ติ๋ง

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 3 * นิด ไม่ โบก มือ หยอย

* นิด ไม่ได้ โบก มือ หยอย

คำ รวย ๆ ติ๋งๆ **หยอยๆ** ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์รูปคำซ้ำประเภทที่ซ้ำทีละคำ ชนิดที่ปรากฏได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ เพราะจะปรากฏในตำแหน่งของว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ และจะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำเท่านั้น

คำกริยาวิเศษณ์รูปคำซ้ำประเภทที่ซ้ำทีละคำชนิดที่ปรากฏได้ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ มีอยู่ 65 คำ (ดูรายการคำที่ 1.3 ข. พร้อมด้วยตัวอย่าง ในภาคผนวกหน้า 109–113)

20.3.2 คำกริยาวิเศษณ์รูปคำซ้ำประเภทที่ซ้ำทีละพยางค์ มีอยู่ชนิดเดียวได้แก่ ชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งของว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ดังกล่าวมาแล้วได้ ทั้งในประโยคบอกเล่า และในประโยคปฏิเสธ คำกริยาวิเศษณ์ประเภทนี้จะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำเท่านั้น

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 แดง ยืน เก้ ๆ กัง ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 ขนม สุก สด ๆ ร้อน ๆ

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 น้อย ไม่ได้ ยืน เก้ ๆ กัง ๆ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 ขนม ไม่ได้ สุก สด ๆ ร้อน ๆ

ตัวอย่างคำกริยาวิเศษณ์รูปคำซ้ำประเภทที่ซ้ำที่ละพยางค์ชนิดที่ปรากฏได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ ที่จะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวไม่ได้

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *แดง ยืน เกกัง

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *ขนม สุก สดร้อน

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *น้อย ไม่ ยืน เกกัง

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *น้อย ไม่ได้ ยืน เกกัง

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *ขนม ไม่ สุก สดร้อน

คำที่ปรากฏในกรอบที่ 1 *ขนม ไม่ได้ สุก สดร้อน

คำ เก้ ๆ กัง ๆ สด ๆ ร้อน ๆ ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์รูปคำซ้ำประเภทที่ซ้ำที่ละพยางค์ ชนิดที่ปรากฏได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ เพราะจะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ได้ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ และจะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำเท่านั้น

คำกริยาวิเศษณ์รูปคำซ้ำประเภทที่ซ้ำที่ละพยางค์ชนิดที่ปรากฏได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ มีอยู่ 4 คำ (ดูรายการคำที่ 1.4 พร้อมด้วยตัวอย่าง ในภาคผนวกหน้า 114)

21. รูปของคำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์

คำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์ที่กล่าวมาแล้วในข้อ 15 หน้า 28 อาจจะแบ่งตามรูปออกได้เป็นสองประเภท คือ ประเภทที่ปรากฏเป็นคำเดี่ยวอย่างเดียว ซึ่งจะเรียกว่า คำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์รูปคำเดี่ยว และประเภทที่ปรากฏเป็นรูปคำซ้ำได้อย่างเดียว ซึ่งจะเรียกว่า คำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์รูปคำซ้ำ

21.1 คำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์รูปคำเดี่ยว

คำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์รูปคำเดี่ยวแบ่งตามหน้าที่ได้เป็นสองชนิด คือ

21.1.1 ชนิดที่ทำหน้าที่ได้สามอย่าง คือ ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ ปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ใช้ขยายคำนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคได้ด้วย แต่จะใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลีไม่ได้ คำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์ชนิดนี้มีอยู่ 2 คำ ได้แก่ คำว่า ด่วน และ ม้วนด้วน

คำว่า ด่วน

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 3) ครัว ต้อง ซ่อม ด่วน

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 3) ห้องรับแขก ไม่ ต้อง ซ่อม ด่วน

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) รถด่วนแล่นเร็ว

คำว่า ม้วนต้วน

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) น้อย ลง อาย ม้วนต้วน

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) แดง ลง ไม่ อาย ม้วนต้วน

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) นิดชอบทำท่าทางม้วนต้วน

คำกริยาวิเศษณ์คุณศัพท์ชนิดนี้ จะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำไม่ได้ เช่น

คำว่า ควนๆ

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) ครัว ต้อง ซ่อม ควนๆ

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) บ้าน ไม่ ต้อง ซ่อม ควนๆ

(ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) บ้าน ไม่ได้ ต้อง ซ่อม ควนๆ

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) วิทยุประกาศข่าวควนๆ

คำว่า ม้วนต้วนๆ

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) นิด คง อาย ม้วนต้วนๆ

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) น้อย คง ไม่ อาย ม้วนต้วนๆ

(ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) น้อย คง ไม่ได้ อาย ม้วนต้วนๆ

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) นิดชอบทำท่าทางม้วนต้วนๆ

คำว่า ด่วน ม้วนด้วน ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์ชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ และปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ใช้ขยายคำนามในนามวลีก็ได้ เพราะคำ ด่วน ม้วนด้วน จะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบดังกล่าวข้างต้นได้ และจะปรากฏเป็นคำรูปคำเดี่ยวเท่านั้น

21.1.2 คำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์ชนิดที่ทำหน้าที่ได้สี่อย่าง คือ ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ทั้งในประโยคบอกเล่าและในประโยคปฏิเสธ ปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ใช้ขยายคำนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคได้ และใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลีด้วย คำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์ชนิดนี้มีอยู่เพียงคำเดียว ได้แก่คำว่า นิดเดียว

คำว่า นิดเดียว

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) ข้าว เหลือ นิดเดียว

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) แกง ไม่ได้ เหลือ นิดเดียว

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) ข้าวนิดเดียวไม่พอกิน

(ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลี) กระเป๋าใบนิดเดียวแพงจัง

คำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์ชนิดนี้จะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำไม่ได้ เช่น

คำว่า นิดเดียวๆ

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) ข้าว เหลือ นิดเดียวๆ

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) แกง ไม่ เหลือ นิดเดียวๆ

(ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) แกง ไม่ได้ เหลือ นิดเดียวๆ

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) แกงนิดเดียวๆคงไม่พอกิน

(ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลี) กระเป๋าใบนิดเดียวๆจุจัง

คำ นิดเดียว ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์ชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ ทั้งในประโยคบอกเล่า และในประโยคปฏิเสธ ปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ใช้ขยายคำนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคก็ได้ และใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลีก็ได้ด้วย เพราะคำ นิดเดียว จะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบดังกล่าวข้างต้นได้ และจะปรากฏเป็นรูป–คำเดี่ยวเท่านั้น

21.2 คำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์รูปคำซ้ำมีอยู่ชนิดเดียว คือ ชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ เฉพาะในประโยคบอกเล่า ปรากฏในประโยคปฏิเสธไม่ได้ และปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ใช้ขยายคำนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคก็ได้ และใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลีก็ได้ด้วย คำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์ชนิดนี้มีอยู่ 2 คำ ได้แก่ คำว่า เก่งๆ และ ดีๆ

คำว่า เก่งๆ

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) แดง คง เรียน เก่งๆ (เก็ง เก่ง)

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) เด็กเก่งๆมักได้รับรางวัล

(ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลี) นักเรียนคนเก่งๆมักขยัน

คำว่า ดีๆ

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 3) ครู สอน เลข ดีๆ (ดี ดี)

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) ของดีๆมักจะแพง

(ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลี) แม่เลือกผ้าชิ้นดีๆ

คำว่า เก่งๆ ดีๆ ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์รูปคำซ้ำชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ เฉพาะในประโยคบอกเล่า ปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ใช้ขยายคำนามในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทประธานหรือบทกรรมของประโยคได้ และใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลีได้ด้วย เพราะ คำว่า เก่งๆ ดีๆ จะปรากฏในตำแหน่งดังกล่าวข้างต้นได้ และจะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำเท่านั้น

22. รูปของคำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยา

คำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยา ซึ่งมีอยู่สี่ชนิด ดังที่กล่าวแล้วในข้อ 16 หน้า 30–33 อาจจะแบ่งตามรูปออกได้เป็นสามประเภท คือ ประเภทที่มีรูปเป็นคำเดี่ยวอย่างเดียว ซึ่งได้แก่ ชนิดที่ 1 และ ที่ 2 ประเภทที่มีรูปเป็นคำซ้ำอย่างเดียว ซึ่งได้แก่ชนิดที่ 4 และประเภทที่มีรูปเป็นคำเดี่ยวได้ทุกตำแหน่ง แต่มีรูปเป็นคำซ้ำได้เพียงบางตำแหน่ง ซึ่งได้แก่ชนิดที่ 3

22.1 คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยารูปคำเดี่ยว

คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยารูปคำเดี่ยวแบ่งตามหน้าที่ได้เป็นสองชนิด คือ

22.1.1 คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยารูปคำเดี่ยวชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ ทั้งในประโยคบอกเล่า และในประโยคปฏิเสธ และปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำ–อกรรมกริยา ทั้ง 1ก. และ 1ข. ก็ได้ และจะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวเท่านั้น คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยาชนิดนี้มีอยู่ เพียงคำเดียว ได้แก่ คำว่า พิมพำ

ตัวอย่าง

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) แม่ บ่น พึมพำ

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) พ่อ ไม่ได้ บ่น พึมพำ

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา
- (ที่ปรากฏในกรอบ 1ก.) ยาย พึมพำ แล้ว
- และที่ปรากฏในกรอบ 1ข. ยาย กำลัง พึมพำ

ตัวอย่างคำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยารูปคำเดียว ที่จะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำไม่ได้

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) แม่ บ่น พึมพำๆ

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) พ่อ ไม่ บ่น พึมพำๆ

(ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) พ่อ ไม่ได้ บ่น พึมพำๆ

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา
- ที่ปรากฏในกรอบ 1ก. ยาย พึมพำๆ แล้ว
- และที่ปรากฏในกรอบ 1ข. ยาย กำลัง พึมพำๆ

คำ พึมพำ ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยารูปคำเดี่ยวชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ ทั้งในประโยคบอกเล่า และในประโยคปฏิเสธ และปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำ–อกรรมกริยา ทั้ง 1ก. และ 1ข. ก็ได้ เพราะ คำ พึมพำ จะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบดังกล่าวแล้วข้างต้นได้ และจะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวเท่านั้น

22.1.2 คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยารูปคำเดี่ยวชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบ ทั้งในประโยคบอกเล่า และในประโยคปฏิเสธ ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยา ทั้ง 1ก. และ 1ข. ก็ได้ และใช้นำหน้าคำว่า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบที่กำหนดไว้ก็ได้ด้วย และจะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวเท่านั้น

ตัวอย่าง

คำว่า ซ่อมซ่อ

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) แดง แต่งตัว ซ่อมซ่อ

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) นิด ไม่ แต่งตัว ซ่อมซ่อ

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา
- ที่ปรากฏในกรอบ 1ก. ยาย ซ่อมซ่อ แล้ว
- และที่ปรากฏในกรอบ 1ข. ยาย กำลัง ซ่อมซ่อ

(ที่ใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ) เล็ก ซ่อมซ่อ กว่า น้อย แล้ว

คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยารูปคำเดี่ยวที่จะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำไม่ได้

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) แดง แต่งตัว ซ่อมซ่อๆ

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) นิด ไม่ แต่งตัว ซ่อมซ่อๆ

(ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) นิด ไม่ได้ แต่งตัวว่าซ่อมซ่อๆ

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา
- ที่ปรากฏในกรอบ 1ก. ยาย ซ่อมซ่อๆ แล้ว
- และที่ปรากฏในกรอบ 1ข. ยาย กำลัง ซ่อมซ่อๆ

(ที่ใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ) เล็ก ซ่อมซ่อ กว่า น้อย แล้ว

คำ ซ่อมซ่อ ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยารูปคำเดี่ยวชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ ทั้งในประโยคบอกเล่า และในประโยคปฏิเสธ ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยา ทั้ง 1ก. และ 1ข. ได้ และใช้นำหน้าคำว่า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบที่กำหนดไว้ได้ด้วย เพราะ คำ ซ่อมซ่อ จะปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบดังกล่าวข้างต้นได้ และจะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวเท่านั้น

คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยาชนิดนี้ มีอยู่ 19 คำ (ดูรายการคำที่ 2.1ข. พร้อมด้วยตัวอย่างในภาคผนวกหน้า 117–120)

22.2 คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยาที่จะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวได้ทุกตำแหน่ง และจะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำได้เพียงบางตำแหน่ง ได้แก่ ชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ เฉพาะในประโยคบอกเล่าปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบของคำอกรรมกริยา ทั้ง 1ก. และ 1ข. ก็ได้ และใช้นำหน้า คำว่า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบที่กำหนดไว้ได้ด้วย

ตัวอย่าง

คำว่า เบา

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 3) นิด อ่าน หนังสือ เบา

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา
- ที่ปรากฏในกรอบ 1ก. เสียงเพลง เบา แล้ว
- และที่ปรากฏในกรอบ 1ข. เสียงเพลง คง เบา

(ที่ใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ) เสียงพูด เบา กว่า เสียงอ่าน แล้ว

คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยาที่จะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำได้เพียงบางตำแหน่ง

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 3) แม่ ดุ น้อง เบาๆ

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา
- ที่ปรากฏในกรอบ 1ก. งั้ว เบาๆ แล้ว
- และที่ปรากฏในกรอบ 1ข. งั้ว กำลัง เบาๆ

(ที่ใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ) เสียงพูด เบาๆ กว่า เสียงอ่าน แล้ว

คำว่า เบา เป็นคำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยา ชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ เฉพาะในประโยคบอกเล่า ทั้งเมื่อมีรูปเป็นคำเดี่ยวและเป็นคำซ้ำ แต่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยาทั้ง 1ก. และ 1ข. และใช้นำหน้าคำว่า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบที่กำหนดไว้ได้ เฉพาะเมื่อมีรูปเป็นคำเดี่ยว จึงถือว่า คำว่า เบา อยู่ในประเภทรูปคำเดี่ยว

คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยาชนิดนี้ มีอยู่ 3 คำ (ดูรายการคำที่ 2.1ก. พร้อมด้วยตัวอย่างในภาคผนวก หน้า 116)

22.3 คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยารูปคำซ้ำ

คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยารูปคำซ้ำ มีอยู่ชนิดเดียว คือ ชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้เฉพาะในประโยคบอกเล่า และปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยาทั้ง 1ก. และ 1ข. ได้ด้วย

ตัวอย่าง

คำว่า น้อยๆ

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) แกง เหลือ น้อยๆ (นอย น้อย)

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา
- ที่ปรากฏในกรอบ 1ก. น้ำ น้อยๆ แล้ว
- และที่ปรากฏในกรอบ 1ข. น้ำ กำลัง น้อยๆ

[29]

คำว่า น้อยๆ ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยารูปคำซ้ำชนิดที่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ เฉพาะในประโยคบอกเล่า และปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยาทั้ง 1ก. และ 1ข. ได้ด้วย

คำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยาชนิดนี้ มีอยู่ 3 คำ (ดูรายการคำที่ 2.2 พร้อมด้วยตัวอย่างในภาคผนวก หน้า 121)

---

[29] ประโยคตัวอย่างของคำกริยาวิเศษณ์–อกรรมกริยารูปคำซ้ำ เมื่อปรากฏในตำแหน่งของคำอกรรมกริยาในกรอบประโยคทดสอบทั้ง 1ก. และ 1ข. จะได้ความชัดเจนเมื่อมีข้อความมาต่ออีก เช่น น้ำน้อยๆแล้วองไปงมของเถอะ หรือ น้ำกำลังน้อยๆอุ่ยข้ามไปก็ได้

25. รูปของคำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์–อกรรมกริยา

คำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์–คุณศัพท์–อกรรมกริยา ทั้งสองคำซึ่งมีอยู่ชนิดเดียว ดังได้กล่าวมาแล้วในข้อ 17 หน้า 33 จะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวได้ทุกตำแหน่งแต่จะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำได้เพียงบางตำแหน่ง

คำว่า เก่ง

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) แดง คง เรียน เก่ง

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) ครูชมเด็กเก่ง

(ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลี) เด็กคนเก่งได้รับรางวัล

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา
- ที่ปรากฏในกรอบ 1ก. นิด เก่ง แล้ว
- และที่ปรากฏในกรอบ 1ข. นิด เคย เก่ง

(ที่ใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ) สุดา เก่ง กว่า อ้อย แล้ว

คำว่า ดี

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 3) สุภาพ แปล เรื่องนักสืบ ดี

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) เด็กดีได้รับรางวัล

(ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลี) ครูให้รางวัลเด็กคนดี

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา
- ที่ปรากฏในกรอบ 1ก. วิทยุ ดี แล้ว
- และที่ปรากฏในกรอบ1ข. วิทยุ คง ดี

(ที่ใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ) แดง ดี กว่า นิด แล้ว

คำกริยาวิเศษณ์ คุณศัพท์ อกรรมกริยา จะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำได้ในบางตำแหน่ง เช่น คำว่า เก่งๆ

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) อ้อย ร้องเพลง เก่งๆ (เก่ง เก่ง)

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) เด็กเก่งขยันทำการบ้าน

(ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลี) นักเรียนคนเก่งๆได้รับรางวัล

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา
- (ที่ปรากฏในกรอบ 1ก. แดง เก่งๆ แล้ว
- และที่ปรากฏในกรอบ1ข. แดง คง เก่งๆ

(ที่ใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ) นิด เก่งๆ กว่า แดง แล้ว

คำว่า ดีๆ

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 3) สุภาพ แปล หนังสือ ดีๆ(ดี ดี)

ตำแหน่งคำคุณศัพท์ (ใช้ขยายคำนามในนามวลี) เด็กดีๆได้รับคำชมเสมอ

(ใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลี) แดงเลือกหนังสือเล่มดีๆ

ตำแหน่งคำอกรรมกริยา
- (ที่ปรากฏในกรอบ 1ก. วิทยุ ดีๆ แล้ว
- และที่ปรากฏในกรอบ1ข. วิทยุ คง ดีๆ

(ที่ใช้นำหน้า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ) แดง ดีๆ กว่า นิด แล้ว

คำว่า เก่ง ดี ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอบใดกรอบหนึ่งในห้ากรอบได้ เฉพาะในประโยคบอกเล่า และปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ใช้ขยายคำนามในนามวลี และใช้ตามหลังคำลักษณนามในนามวลีได้ ทั้งเมื่อมีรูปเป็นคำเดี่ยวและเป็นคำซ้ำ แต่ปรากฏในตำแหน่งช่องว่างของกรอบประโยคทดสอบคำอกรรมกริยา ทั้ง 1ก.. และ 1ข. และใช้นำหน้าคำว่า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบได้ เฉพาะเมื่อมีรูปเป็นคำเดี่ยว จึงถือว่า คำว่า เก่ง และ ดี อยู่ในประเภทรูปคำเดี่ยว

24. รูปของคำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์-สกรรมกริยา-บุพบท

คำในหมวดคำกริยาวิเศษณ์-สกรรมกริยา-บุพบท ทั้งสองคำซึ่งมีอยู่ชนิดเดียว ดังได้กล่าวมาแล้วในข้อ 18 หน้า 34 จะปรากฏเป็นรูปคำเดี่ยวได้ทุกตำแหน่ง แต่จะปรากฏเป็นรูปคำซ้ำได้เพียงบางตำแหน่ง

คำว่า ใกล้

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่าๆ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) โรงเรียน คง อยู่ ใกล้

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) โรงพยาบาล คง ไม่ได้ อยู่ ใกล้

ตำแหน่งคำสกรรมกริยา
- ที่ปรากฏในกรอบ 2ก. เรือรบ ใกล้ ฝั่ง แล้ว
- และที่ปรากฏในกรอบ2ข. เรือรบ กำลัง ใกล้ ฝั่ง

(ที่ใช้นำหน้ากว่า ในกรอบประโยคทดสอบ) เรือยนตร์ ใกล้ ฝั่ง กว่า เรือรบ แล้ว

ตำแหน่งคำบุพบท (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) เรือ วิ่ง อยู่ ใกล้ ฝั่ง

คำว่า ไกล

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) อำเภอ อยู่ ไกล

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) ตลาด ไม่ได้ อยู่ ไกล

ตำแหน่งคำสกรรมกริยา
- ที่ปรากฏในกรอบ2ก. เรือ ไกล ท่า แล้ว
- และที่ปรากฏในกรอบ2ข. เรือ กำลัง ไกล ท่า

(ที่ใช้นำหน้า คำว่า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ) เรือยนตร์ ไกล ท่า กว่า เรือจ้าง แล้ว

ตำแหน่งคำบุพบท (ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) เรือรบ คง อยู่ ไกล ฝั่ง

คำกริยาวิเศษณ์–สกรรมกริยา–บุพบท จะปรากฏเป็นคำซ้ำได้ในบางตำแหน่ง

คำว่า ใกล้ๆ

ตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์

เมื่อปรากฏในประโยคบอกเล่า (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) โรงเรียน อยู่ ใกล้ๆ(ใกล้ ใกล้)

เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ (ที่ปรากฏในกรอบที่ 1) ตลาด ไม่ได้ อยู่ ใกล้ๆ

ตำแหน่งคำบุพบท (ที่ปรากฏในกรอบที่ 2) รถ คง จอด ใกล้ๆ บ้าน

ตำแหน่งคำสกรรมกริยา
- ที่ปรากฏในกรอบ2ก. เรือ ใกล้ๆ ฝั่ง แล้ว
- และที่ปรากฏในกรอบ2ข. เรือ ใกล้ๆ ฝั่ง แล้ว

(ที่ใช้นำหน้าคำว่า กว่า ในกรอบประโยคทดสอบ) เรือยนตร์ ใกล้ๆ ฝั่ง กว่า เรือรบ แล้ว